

Raport cu privire la implementarea prevederilor Convenției ONU de către Consiliul Audiovizualului privind drepturile persoanelor cu dizabilități

Accesul persoanelor cu deficiențe de auz sau vâz la serviciile de programe audiovizuale reprezintă un imperativ în activitatea Consiliului Audiovizualului, de rând cu multe alte obiective ce țin de protecția consumatorului de programe și asigurarea egalității de șanse a tuturor categoriilor de cetățeni, care sunt realizate prin prisma legislației audiovizuale în vigoare și a actelor normative emise în acest sens.

În vederea asigurării accesului la serviciile mass-media audiovizuale a persoanelor cu deficiențe de auz sau vâz, Consiliul Audiovizualului a colaborat și rămâne deschis colaborării atât cu Asociația Surzilor din Republica Moldova, cât și cu orice alte organizații sau instituții care manifestă interes și sunt gata să se implice în soluționarea acestor probleme.

Totodată, Consiliul Audiovizualului monitorizează în permanență modul de respectare a accesului la informație a persoanelor cu deficiențe de auz, în special pe perioada campaniilor electorale, prin prisma prevederilor art. 16 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale: „*Protecția persoanelor cu dizabilități*” și a Deciziei nr. 16/101 din 21.07.2017 – „*Cu privire la accesul persoanelor cu deficiențe de auz și vâz la serviciile de programe audiovizuale și abrogarea Deciziei CCA nr. 21 din 26.02.2008*”.

Astfel, în perioada de monitorizare a campaniei electorale la alegerile parlamentare și referendumul republican din 24 februarie 2019 au fost supuse monitorizării 13 posturi de televiziune: „Moldova-1”, „TV8”, „Prime”, „Publika TV”, „Canal 2”, „Canal 3”, „Accent TV”, „NTV Moldova”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „Jurnal TV”, „RTR Moldova”, „Orhei TV” și „Televiziunea Centrală”, iar ca urmare a acestui fapt, prin **Decizia CA nr. 9/27 din 15 februarie 2019**, „General Media Group Corp” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Publika TV”, a fost sancționată cu avertizare publică pentru încălcarea prevederilor art. 16 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit căruia: „*În cadrul serviciilor de televiziune, furnizorii naționali și regionali de servicii media sunt obligați: a) să interpreteze în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron cel puțin un program audiovizual de știri din timpul zilnic de emisie*”, iar prin **Decizia CA nr. 10/30 din 21 februarie 2019**, „Publika TV” a fost sancționată cu amendă în mărime de 5000 de lei pentru încălcarea repetată a aceleiași prevederi.

O altă monitorizare la capitolul protecția persoanelor cu dizabilități a fost efectuată de către Consiliul Audiovizualului în perioada campaniei electorale la alegerile parlamentare noi în circumscripțiile electorale uninominale nr. 17, 33, 48 și 50 și alegerile locale generale din 20 octombrie 2019 (03 noiembrie 2019 – turul II). Atunci au fost supuși monitorizării 6 furnizori de servicii media naționali: „Prime”, „Canal 2”, „Moldova-1” și „Moldova-2” (două posturi de radio: „Radio Moldova Tineret” și „Radio Moldova”). Astfel, în perioada de monitorizare 20 septembrie – 03 noiembrie 2019, Consiliul Audiovizualului a atestat că posturile de televiziune „Prime” și „Canal 2”, începând cu data de 14 octombrie 2019, nu au asigurat accesul zilnic al persoanelor cu deficiențe de auz la un program audiovizual de știri. În acest sens, prin **Decizia nr. 54/179 din 31 octombrie 2019**, Consiliul Audiovizualului a aplicat avertizare publică furnizorilor de servicii media „General Media Group Corp” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Prime”, și „Telestar Media” SRL, titulara postului de televiziune „Canal 2”, pentru încălcarea prevederilor art. 16 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale: „*În cadrul serviciilor de televiziune, furnizorii naționali și regionali de servicii media sunt obligați: a) să interpreteze în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron cel puțin un program audiovizual de știri din timpul zilnic de emisie*”. Urmare a încălcărilor repetate a prevederilor art. 16 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, „Prime” și „Canal 2” au fost sancționați, prin **Decizia CA nr. 58/196 din 13 noiembrie 2019**, cu amendă în mărime de 5 000 de lei.

Totodată, Consiliul Audiovizualului a monitorizat subiecte cu privire la protecția persoanelor cu dizabilități, urmare a sesizărilor parvenite din partea Asociației Surzilor din Republica Moldova și Alianței INFONET, prin care au informat Consiliul că posturile de televiziune „Prime”, „Canal 2”, „Canal 3”, „CTC” și „Familia Domashniy” au sistat accesul persoanelor cu deficiențe de auz la buletinele informative în perioada sărbătorii Zilei Internaționale a Surzilor și a campaniei electorale la alegerile parlamentare noi în circumscripțiile electorale uninominale nr. 17, 33, 48 și 50 și alegerile locale generale din 20 octombrie 2019. În acest sens, în conformitate cu prevederile art. 75 alin. 4 lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media

audiovizuale, CA a efectuat monitorizarea furnizorilor de servicii media „Canal 3”, „CTC Mega” și „Familia Domashniy” la capitolul respectării prevederilor legislației cu privire la protecția persoanelor cu dizabilități.

Rezultatele monitorizării posturilor de televiziune „CTC Mega” și „Familia Domashniy” au atestat că posturile de televiziune „CTC Mega” (ora de difuzare a buletinului informativ: 21:00) și „Familia Damashniy” (ora de difuzare a buletinului informativ: 21:30) au asigurat accesul persoanelor cu deficiențe de auz în cadrul unui program audiovizual de știri prin titrare sincron, iar postul de televiziune „Canal 3”, începând cu data de 14 octombrie 2019, a sistat accesul persoanelor cu deficiențe de auz în cadrul programelor audiovizuale de știri, fapt care a dus la sancționarea furnizorului de servicii media. Astfel, prin **Decizia CA nr. 59/199 din 15 noiembrie 2019**, „Telestar Media” SRL, fondatoarei postului de televiziune „Canal 3”, i-a fost aplicată avertizare publică pentru încălcarea prevederilor art. 16 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit căruia: *„În cadrul serviciilor de televiziune, furnizorii naționali și regionali de servicii media sunt obligați: a) să interpreteze în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron cel puțin un program audiovizual de știri din timpul zilnic de emisie”*.

Având în vedere dubla calitate a Consiliului Audiovizualului, de garant al interesului public și de unică autoritate de reglementare în domeniul serviciilor de programe media audiovizuale, și în temeiul prevederilor art. 16 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului, prin **Decizia nr. 61/216 din 30 decembrie 2019**, a aprobat conceptual Proiectul Regulamentului privind asigurarea dreptului de acces la serviciile media audiovizuale a persoanelor cu dizabilități de văz și auz.

Astfel, în temeiul Capitolului III, Secțiunea a 5-a din Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative și Capitolului II al Legii nr. 239 din 13.11.2008 cu privire la transparență în procesul decizional, Proiectul Regulamentului a fost publicat pe pagina web a Consiliului Audiovizualului și remis autorităților interesate și competente în vederea avizării, consultării publice și efectuării expertizei juridice. Consiliul Audiovizualului urmează să aprobe în variantă finală Regulamentul privind asigurarea dreptului de acces la serviciile media audiovizuale a persoanelor cu dizabilități de văz și auz.